

sk0059 4 800 mtik1064

tartalomjegyzék - 2. sk0033-sk0059-1g
 sk0033 gandhi - asszám
 sk0034 rövid hírek
 hanoi: francia pártküldöttség hanoiban
 róma: olasz választás
 sk0035 reagan-javaslat - visszhang
 sk0036 mubarak
 sk0037 szovjet-afgán szakszervezeti
 sk0038 gromiko-doszt
 sk0039 reagan-javaslat - genscher
 sk0040 usa - izrael - reagan /1. rész/
 sk0041 usa - izrael - reagan /2. rész/
 sk0042 magyar-laoszi együttműködés
 sk0043 chnoupek - mezsdunarodnaja zszizny
 sk0044 anglia: „élő lánc”
 sk0045 nagypéntek jeruzsálemben
 sk0046 arafat—husszein /szerk. táj./
 sk0047 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /1. rész/
 sk0048 nemzetiségi tanácskozás romániában
 sk0049 luns - osztrák felháborodás
 sk0050 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /2. rész/
 sk0051 április 4. - megemlékezés a szovjetunióban /3. rész/
 sk0052 kolumbiai földrengés
 sk0053 nszk - husvétii békemenetek
 sk0054 rövid hírek
 brüsszel: amerikaellenes tüntetés
 lisszabon: sztrájk, felvonulás
 prága: meghalt hulla
 peking: kissinger
 arusha: afrika - közel-kelet
 dublin: inla
 sk0055 moszkva - meleg
 sk0056 cheysson-interjú
 sk0057 irán - köztársaság napja
 sk0058 tartalomjegyzék 1.
 sk0059 tartalomjegyzék 2.
 készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor, éliás béla, flesch)
 kis csaba, fodor györgy. (stván)
 - v e g e -

fg/th
 20.21 010483 1555

Nuv

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 02.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

arab liga

tunisz, 1983. április 2. /taszsz/afp/ - az arab liga tanácsa elítéli az egyesült államoknak az izraeli megszállás alatt lévő palesztin arab területek lakosságával szemben tanúsított magatartását, az arabok jogainak semmibe vételét.

a testület pénteken tuniszbán véget ért ülésén, amelyen az arab országok állandó képviselői vettek részt, felhívást fogadtak el. ez követeli, hogy tegyenek további erőfeszítéseket izraelnek az egyesült nemzetek szervezetéből és annak szakosított szerveiből való kizárása, illetve tagságának felfüggesztése érdekében.

az arab liga elítélte a ciszjordániai palesztin iskolások elleni izraeli gázmérgezési akciót. a felhívás azt követeli, hogy az egészségügyi világszervezet és a nemzetközi vöröskereszt azonnal indítson vizsgálatot az ügyben.

x x x

amman, 1983. április 2. /afp/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szombaton ammanban találkozik huszsein jordániai királlyal. ugyanacsak szombaton tartja ammanban a héten immár második ülését a jordániai-palesztin vegyes bizottság.

mj pi

06.48 020483 1068

Fi

sk0002 4 230 mtik1004

rövid gazdasági hírek

világbank - hitelek

washington, 1983. április 2. /ap-dj/ -- a világbank 100 millió dolláros hitelt hagyott jóvá kínának az olajbányászat fejlesztésére, 127 millió dollárt marokkónak utépitésre és öntözés fejlesztésére, valamint 34 millió dollárt tunéziának a vízellátás javítására.

usa - autógyártás

detroit, 1983. április 2. /ap-dj/ -- az egyesült államok autógyárai márciusban mintegy 580 ezer gépkocsit gyártottak, ez 25 százalékkal több, mint egy évvel korábban - közölte egy amerikai autóiipari szakfolyóirat.

antwerpeni kikötő

antwerpen, 1983. április 2. /ap/ -- az antwerpeni teherkikötő tavalyi forgalma 84 millió tonna áru volt, 5 százalékkal több, mint egy évvel korábban - közölték kikötői illetékesek.

at fg

06.52 020483 0791

--

sk0003 4 230 mtik1005 /panoráma/

ki volt az „orléansi szüz,,?-1.

párizs, 1983. április 2. /dpa-panoráma/ - az „orléansi szüz,, nem a roueni piactéren rakott máglyán fejezte be életét, és más, róla szóló legendák sem fedik a valóságot - röviden összefoglalva ez az eredménye pierre de sermoise párizsi történész tíz éves kutatómunkájának a franciák nemzeti szentjéről. „jeanne d,arc és a mandragóra,, címmel rövidesen könyve jelenik meg kutatásairól.

felfedezéseinek hatása franciaországban egyelőre még nehezen mérhető fel. a szerző mindenestre - néhány alapvető megállapításának kitudódása után - diszkréten visszavonult a zaklatások elől. telefonját automatikus üzenetfelvevőre állították, új telefonszámát titokban tartják.

F

már a könyv címe is, amely érezteti, hogy a tudós a jeanne d,arc-kal kapcsolatos ismeretek többségét legendának tartja, sok franciában kételyeket ébresztett a szerző komolysága iránt. a tudósnak mégis olyan hírneve van, hogy a le quotidien párizsi napilap, a műben foglalt „eredeti tények,, felsorolása után kénytelen volt megállapítani: a szerző „testileg és szellemileg,, egészséges.

a kétségek mindenestre érthetőek, ha sermoise kutatási eredményeit összevetjük az eddig megbízhatónak számító ismeretekkel az „orléansi szüzzől,, akit a vatikán 1909-ben boldoggá, 1920-ban pedig szentté nyilvánított és akinek ünnepe május 30-án minden évben nagy esemény.

a történész szerint már a hősnő eddig ismert születési adatai is tévesek. az egyház szerint 1412-ben látta meg a világot a maas folyó melletti domremy-ben egy parasztcsalád, jacques d,arc és isabelle romée leányaként. sermoise viszont - miután a francia nemzeti könyvtárban egész hegyre való okmányon átrágtta magát, - arra jutott, hogy az orléansi szüz 1407-ben született, tehát már 20 éves is elmúlt, amikor a királyi csapatok élén felszabadította orléans-t az angol megszállóktól és vii. károlyt reims-ben királlyá koronáztatta.

↳ a következtetésre
az emberek eddig egy küldetéstudattal felruházott, belső hangnak engedelmesskedő parasztlány történetét ismerték. az irodalomban oly sokszor megénekelte „szüz,, ahogy ő magát nevezte, valójában egy teljesen más személyiség volt - véli sermoise. a történész utalásokat talált arra nézve, hogy a parasztlány valójában orléans-i lajos és bajor izabella természetes lánya, és így nemcsak egyszerűen nemesi ivadék, hanem az általa királlyá koronáztatott vii. károly testvére volt. /folyt./

to pn pi

07.03 020483 2434

F

--

sk0004 4 230 mtik1006 /panoráma/

ki volt az „orléansi szüz„? /2/

sermoise forrásai alapján arra a következtetésre jutott, hogy a hősnő nem a máglyán végezte életét, az angolok által kikényszerített halálos ítélet alapján. az angolok kiszolgálójának, a szüz rágalmozó vádlójának tartott pierre cauchon beauvais-i püspöknek sikerült megtévesztenie az angolokat, és 1431 május 4-én a franciák körében akkor már szentként tisztelt fiatal nő helyett egy „szokványos boszorkány„ került a máglyára.

sermoise szerint hiteles adatok bizonyítják, hogy az „orléansi szüzet„ 1436-ban robert d' armois lovag vette nőül. ennek ellenére jean d'arc szüz maradt, az eddig ismert dokumentumok alapján a házasság elmaradt.

Elhalálozása
a történész azt is állítja, hogy a franciák nemzeti hősét 1451-ben, 44 éves korában érte a halál - elesett az aquitániáért /ma dél-nyugat franciaország/ vívott csatában.

to pn pi

07.10 020483 0898

--

sk0005 4 230 mtik1007

technológiai központok

tokió, 1983. április 2. /reuter/ - japánban a fejlett technológiát képviselő iparágak új, regionális központjait hozzák létre - erről fogadott el törvénytervezetet a japán minisztertanács.

a törvényjavaslat alapján pénzügyi segélyekkel és adókedvezményekkel támogatják a különféle - például félvezetők, komputerekre vagy biotechnológiai kutatásokra szakosodott - technológiai központokat. előzetesen 19 helységet szemeltek ki részükre. amennyiben a törvényjavaslatot a parlament is jóváhagyja, a kormány még az idén kijelöli az első „technopoliszok„ helyét.

sb ma pi

07.16 020483 0621

Fe

--

sk0006 4 230 mtik1008

vállalati találkozó

amsterdam, 1983. április 2. /reuter/ - a maga nemében egyedülálló találkozót fognak tartani a jövő hét közepén párizsban a 17 legnagyobb nyugat-európai vállalat vezetői, hogy megvitassák, milyen kezdeményezésekkel lehet elősegíteni a gazdasági élet megélénkülését. a találkozóra párizsba várják egy amerikai vállalat képviselőjét és az európai közösségek bizottságának két alelnökét is, étienne davignon és françois-xavier ortoli személyében. a találkozót a svéd volvo cég kezdeményezte.

a résztvevő 17 vállalat együttes éves forgalma mintegy 250 milliárd dollár és több mint 2,6 millió főt foglalkoztatnak. köztük van a philips, a fiat, az unilever, az ici, a renault, a nestlé, a siemens.

wr ma pi

07.19 020483 0747

--

sk0007 4 230 mtik1009

nicaragua - costa rica

managua, 1983. április 2. /mt-prensa latina/ - nicaragua és costa rica képviselői hétfőn találkoznak, hogy megvitassák a kétoldalú kapcsolatok helyzetét - jelentették be a nicaraguai külügyminisztériumban.

a managuában nyilvánosságra hozott hivatalos közlemény a kapcsolatok javulását reméli a találkozó nyomán.

mint ismeretes, a honduras felől nicaraguát ért támadással egyidőben a costa ricai határ irányából is ellenforradalmár csoportok hatoltak be nicaraguába.

mj pi

07.20 020483 0527

Fe

--

sk0008 4 230 mtik1010 /panoráma/

az aneutronikus energia /1. rész/

new york, 1983. április 2. /upi-panoráma/ - egy new york-i cég és egy tudósokból álló munkacsoport 58 millió dollárt kér a kormánytól annak bebizonyítására, hogy az atomenergia lehet egyszerre olcsóbb, mint a szénből nyert energia és veszélytelen - mert nem jár radioaktivitással.

a cég reaktora - amely tetszőleges méretben gyártható - nem maghasadásos és nem is magegyesüléssel működik. az ugynevezett aneutronikus energia nyerésének módszere nem igényel uránt vagy más radioaktív anyagot - a reaktorban olyan köznapis elemek könnyű reakciója játszódik le, mint a hidrogéné és a lítiumé, vagy a hidrogéné és a bóré.

a tudósok már fél évszázada tudnak a nem radioaktív nukleáris reakciók létezéséről, de az egyesült államokban csak a hatvanas évek óta folynak komoly kutatások. a mit technological review című neves folyóirat 1982. decemberi számában számolt be arról, hogy egyre több tudós kezd himni az aneutronikus energiában. a dolognak nem csekély /és nem is egyetlen/ vonzerőt kölcsönöz az a tény, hogy az aneutronikus erőmű nem alakítható át atombomba-gyárrá.

dr. bogdan maglich, aki először javasolta az aneutronikus energia közhasznú célokra történő felhasználását, most pénzt akar szerezni kutatásai ötödik szakaszához. az általa vezetett vállalat eddig 10 millió dolláros költséggel négy kutatási fázison jutott túl. az amerikai energiaügyi minisztérium már kétszer elutasította kérelmüket. dr. maglich szerint azért, mert a minisztérium a jóval nagyobb szabású és költségesebb fúziós atomenergia-program elkötelezettje.

az aneutronikus reakció a maglichék által migma névre /görögül keverék/ keresztelt reaktorban játszódik le. a tudósok közvetlen célja egyelőre vízből gőz előállítás, akár csak a hagyományos atomerőművekben. maglichnak és munkatársainak ez 1973-ban már sikerült a rutgers egyetem laboratóriumában.

egy egymillió lakosú város energiaigényét kielégítő aneutronikus erőművet kilowattónként 600 dollárért lehetne felépíteni. a villamosenergia kilowattóránként 1,2 dollárcentbe kerülne, ami kevesebb, mint a fele az ásványi tüzelőanyag, vagy nukleáris erőművek energia-előállítási költségének.

Fi

a migma-reaktorok elég kis méretben készíthetők ahhoz, hogy vonatok, hajók, vagy akár repülőgépek meghajtásához felhasználhatók legyenek és még kisebb települések is olcsó atomenergiához jutnának az aneutronika révén. /folyt/

vi pn pi

07.34 020483 2448

--

sk0009 4 230 mtik1011 /panoráma/

az aneutronikus energia /2. rész/

felmerül ugyan a kérdés, hogy mibe kerülne a hidrogénnek, mint energiaforrásnak az előállítása, de dr. maglich szerint az aneutronikus reakció során olyan mennyiségű energia szabadul fel, ami elhanyagolhatóvá teszi a tüzelőanyag-költségeket. az egyesült államok egyébként lítiumból és bórból is bő készlettel rendelkeznek.

minthogy az aneutronikus erőmű üzemeltetése során nem lép fel egészségre káros sugárzás, nem lenne szükség a különböző, igen költséges sugárvédelmi berendezésekre.

dr. maglich szerint, ha az 58 millió dollárt sikerül összegyűjteni, akkor leghamarabb négy év alatt elvégzik a kutatások ötödik fázisát, majd nagyjából egy évtized alatt létre lehet hozni az aneutronikus energia előállításának gazdaságilag kifizetődő formáit.

vi/ge pn pi

07.37 020483 0827

Fi

--

sk0010 4 230 mtik1012

nicaragua

gózon istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

managua, 1983. április 2. /mti/ - az ország ellen indított külső agresszió ellenére sikeresen befejezték nicaragua két legfontosabb mezőgazdasági termékének, a kávénak és a gyapotnak a betakarítását - jelentették be pénteken managuában.

a nyilvánosságra hozott adatok szerint az idén 1,25 millió quintal kávé és 4,25 millió quintal gyapotot takarítottak be /1 quintal - 46 kilogramm/. ezek az eredmények jelentősen meghaladták a kitűzött terveket.

az országban mindenütt megkezdődött a földek előkészítése a vetésekhez. az előkészületi munkák azokon a területeken is folynak, ahol bármikor várható, hogy az országba betört ellenforradalmárok a parasztokra támadnak.

az állandó külső támadások nem tudták megzavarni az ország normális életritmusát. a főváros, managua szinte teljesen kiürült: tizezrek keresték fel a husvéti ünnepek alatti munkaszünetet kihasználva a tengerparti strandokat. /a latin-amerikai országokban a husvéti ünnepeket a nagyhéten tartják./

ugyanakkor továbbra is fennáll a veszélye annak, hogy újabb somozista bandák próbálnak meg hondurasból betörni az ország területére. tomas borge nicaraguai belügyminiszter pénteken managuában bejelentette, hogy a hondurasi hadsereg jelentősebb erőket von össze a két ország csendes-óceáni határvidékén. az agresszió eddigi taktikája azt mutatja, hogy a hondurasi hadsereg a határ más vidékéről akarja elvonni a figyelmet az ilyen provokatív hadmozdulatokkal. a nicaraguai belügyminiszter szerint észak-keleten, zelaya norte tartományban várhatók újabb nagyobb arányú betörési kísérletek. ezen a területen az elmúlt napokban komoly összecsapások voltak a sandinista hadsereg és az ellenforradalmárok között.

go/jp pi

07.49 020483 1792

Fi

--

sk0011 4 230 mtik1013

kina-usa

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. április 2. /mti/ - az egyesült államok nemet mondott arra a kínai kérésre, hogy nukleáris fegyverek gyártására alkalmas technológiákat adjon át pekingnek, s ez a két ország közötti kapcsolatok megjavításának egyik legfőbb akadálya. washington azonban továbbra sem hajlandó módosítani erre vonatkozó álláspontját.

minderről a tokióban tartózkodó frank murkowski, az amerikai szenátus külügyi bizottsága kelet-ázsiai albizottságának elnöke számolt be a nihon keizai simbun szombati számában megjelent nyilatkozatában. murkowski tagja volt annak a kongresszusi küldöttségnek, amely az elmúlt napokban látogatást tett a kínai fővárosban.

a szenátor elmondotta, hogy washington és peking viszonyát nem csak a tajvannak történő amerikai fegyvereladások terhelik, hanem a nukleáris technológia átadásának elutasításával kapcsolatos „hajthatatlanság”, is. murkowski szerint az egyesült államok hajlandó különböző fejlett technológiákat kina rendelkezésére bocsátani, sőt jelentős mennyiségben már át is adott, a nukleáris fegyverek gyártására szolgáló technológiák azonban kivételt képeznek. szó volt erről shultz külügyminiszter februári pekingi látogatása során is, s erősen eltértek a vélemények.

a kínai-amerikai kapcsolatok javításának útjában álló akadályok sajátos módon árnyékot vetnek reagan elnök japánban teendő látogatására. az amerikai elnököt szeptember táján várták tokióba, de szombati értesülések szerint aligha valószínű, hogy a látogatásra idén sor kerül. amerikai diplomáciai források ezzel kapcsolatosan úgy fogalmaztak: washingtoni vélekedés szerint reagan számára „rendkívül nehéz”, egyhamar kinába utazni, viszont ha csak japánba látogatna - s peking nem szerepelne az utiprogramban -, az olyan benyomást keltene, hogy az egyesült államok kina-politikája zátonyra futott. ebből az is következik, hogy az amerikai elnök tokiói látogatását egy pekingi vizithez kapcsolja. a források mindazonáltal hozzátették: ha netán - aminek kevés a valószínűsége - a két látogatásra mégis külön-külön, más időpontban kerülne sor, reagan akkor is előbb kinába látogatna.

pl/jp pi

07.57 020483 2185

Fi

--

sk0012 4 230 mtik1014

gromiko

moszkva, 1983. április 2./mti/ - szombaton délelőtt sajtóértekezletet tart moszkvában andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese, külügyminiszter. a nagy érdeklődéssel várt eseményről a szovjet televízió és a rádió helyszíni közvetítést ad, és a rádió több idegen nyelven is sugározni fogja a sajtóértekezlet teljes anyagát.

moszkvai megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy andrej gromiko legutóbb 1979-ben tartott sajtóértekezletet a szovjet fővárosban, nem sokkal a salt-2 megállapodás aláírása után, s ezen értékelte a szovjet-amerikai tárgyalásokat és az aláírt dokumentumot.

kr mj pi

08.00 020483 0669

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

kaunda

washington, 1983. április 2. /taszsz, ap, afp/ -- háromnapos hivatalos washingtoni látogatása végén kenneth kaunda zambiai elnök felhívta az egyesült államokat és nyugat-európát, hogy gyakoroljon nagyobb nyomást dél-afrikára a faji megkülönböztetés felszámolása érdekében.

a washingtoni sajtóklubban tartott tájékoztatóján kaunda rámutatott, hogy a nyugati országok eddig csak szavakban ítélték el a dél-afrikai rendszert faji megkülönböztető politikájáért, de nem léptek fel annak felszámolása érdekében.

kaunda washingtoni látogatása alatt találkozott a nemzetközi valutaaalap /imf/ vezetőivel is egy 230 millió dolláros, zambiának nyújtandó imf-hitel ügyében. a hitel része a zambia külföldi adósságát átütémező tervnek.

zambia jelenlegi külföldi adóssága 3 milliárd dollár, nehéz pénzügyi helyzetének fő oka az exportbevételeinek 90 százalékát adó réz alacsony világpiacon árára.

at pi

08.03 020483 0931

Fi

-.-

sk0014 4 230 mtik1016

okp - oszp: az elsőszámu belpolitikai téma

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. április 2. /mti/ - a kommunisták és a szocialisták közötti magas szintű tárgyalás várakozáson felül megmozgatta a már a húsvéti vakáció eseménytelenségébe merült olasz belpolitikát. enrico berlinguer és bettino craxi csütörtöki, hatóság megbeszélése a szélsőbaltól a szélsőjobbig szinte valamennyi lap érdeklődésének középpontjában áll továbbra is. a szombati újságok közül az ügyben elsősorban érintett pártlapok vezércikket szentelnek az okp-oszp közeledésnek, amely, mint már korábban is megállapították, az okp milánói kongresszusán kapott igazi ösztönzést.

az il popolóban, a kereszténydemokrata párt lapjában a főszerkesztő ugyan azt állítja, hogy „semmi lényegesen új dolog nem merült fel”, később azonban kénytelen beismerni, hogy a helyi közigazgatásban való együttműködés erősítésének szándéka komoly figyelmet érdemel.

a községtanácsok júniusi választása miatti aggodalom tünik elő a olasz szociáldemokrata párt titkárságának véleményét tükröző írásból is, amely azt vésné a szocialisták emlékezetébe, hogy az okp által javasolt alternatíva „nem időszerű”, az oszdp a jelenlegi kormány szövetségre nézve, ha nem is veszélyesnek, de legalábbis nyugtalanítóknak tartja az okp-oszp közeledést.

emanuele macaluso, a l,unita főszerkesztője ugyanakkor rámutat: a jövő két lehetőségét kínál. a kommunisták és a szocialisták vagy megtalálják azt a közös irányvonalat, amelynek alapján a laikus pártokkal kapcsolatot teremthetnek, „vagy a kereszténydemokrata párt nyeri a nyolcvanas évekbeli vezető szerepért vívott mérkőzést”, igaz, ma még hiányzik az alternatívát illető közös álláspont, de új politikai folyamat kezdődött - szögezi le a l,unita.

kir/jp pi

08.14 020483 1804

Fi

-.-

sk0015 4 230 mtik1017

rövid hírek

nato-hadgyakorlat

brüsszel, 1983. április 2. /taszsz/ - belgium területén nato-hadgyakorlat kezdődik „ardent ground-83”, elnevezéssel április 15-én az elsenborni katonai támaszponton. a hadgyakorlat, amelyben a nato európai egyesített parancsnokságának gyorsalakulatai vesznek részt, május 6-ig tart.

small tengernagy

nápoly, 1983. április 2. /upi/ - william n. small tengernagyot nevezték ki a nato dél-európai erőinek parancsnokává - közölték pénteken nápolyban. elődje, william j. crowe tengernagy az amerikai hadsereg csendes-óceáni erőinek főparancsnoka lett.

pérez de cuellar

lisszabon, 1983. április 2. /ap/dpa/ - pérez de cuellar, az ENSZ főtitkára pénteken a portugál fővárosba érkezett. a világszervezet főtitkára, aki voltaképpen magánlátogatásra érkezett lisszabonban élő lányához, hétfőn és kedden találkozik eanes portugál államfővel is, valamint a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel.

banglades - pártok

dakka, 1983. április 2. /afp/ - bangladesben szombaton engedélyezték több mint husz politikai párt működését. a pártok tevékenységét tavaly márciusban, a rendkívüli állapot elrendelésekor függesztették fel. emlékeztet, hogy februárban dakkában bejelentették, hogy még az idén helyhatósági választásokat tartanak és jövőre lesznek az ázsiai országban az általános választások.

mj pi

08.22 020483 1383

Fi

--

sk0016 4 230 mtik1018

kábitószer - egyre több áldozat

róma, 1983. április 2. /mti/ - az olasz hatóságok nagy erőfeszítéseket tesznek a kábítószerkereskedelem felszámolására, az első negyedévben azonban tovább emelkedett a fogyasztás. raffaello costa államtitkár aggasztónak nevezte pénteken, hogy az elmúlt év hasonló időszakához képest többen haltak meg túladagolás miatt. tavaly március végéig 45 áldozatot követelt a drog, az idén már ötvenöténél tartanak. az utolsó áldozat egy parlamenti képviselő volt. antonio canepat, aki az olasz szocialista párt listáján került be a montecitorioba, holtan találták genovai lakásán, heroin végzett vele.

kir/jp pi

08.26 020483 0654

--

sk0017 4 300 mtik1019

olajfolt

bahrein, dubai, 1983. április 2. /ap/qna/ - óriási olajfolt terjed immár hetedik hete a perzsa-öböl vizén, s katasztrófával fenyegeti a partmenti államokat. február 8. óta naponta mintegy 10 ezer hordó kőolaj ömlik a vízbe az irán déli részén lévő nourudi kutakból, amelyek az iraki-iráni háború során megsérültek.

ha a szennyeződés eléri az öbölmenti arab országok partjait, leállhat a termelés az elektromos erőművekben és a tengervízet sótalánító, illetve a vizet használó ipari üzemekben. a válság nem átmeneti jellegű, nemzedéknyi időn át tarthat - vélik bahreini tisztviselők.

az olajfolt jelenleg dél felé huzódik. egy része, amely majdnem akkora mint bahrein területe - 578 négyzetkilométer -, már öt napon belül elérheti az arabiai-félsziget partjai előtt fekvő szigetországot.

a csapás veszélye izgatott légkört teremtett az érintett öbölmenti országokban. katarban a lakosok hosszú sorokban állnak palackos ivóvizért és az egyik fő táplálékot alkotó halért, mivel az olajszennyezés feltehetőleg jó ideig véget vet a halászatnak. a hatóságok felhívták mindenkit, hogy sürgősségmegoldásként segítsenek ideiglenes gátat építeni, hogy legalább a fővárost, dohát megóvják.

Fi

az egyesült arab emírségekben a szélerősségtől függően 10-15 napon belül várják az olajfolt érkezését. Kuvait egyelőre nincs veszélyben, de ott is rendkívüli erőfeszítéseket tettek az esetleges károk elkerülésére.

ta mj pi

08.35 020483 1453

--

sk0018 4 230 mtik1020

nicaragua - új disznó-öböl? /1.rész/

moszkva, 1983. április 2. /mti/ - nicaragua jelenlegi helyzete, az ország ellen intézett külső támadás számos tekintetben az 1961-es, disznó-öböl-beli eseményekre emlékeztet - állapítja meg legújabb számában a szovjet fővárosban megjelenő moscow news című többnyelvű hetilap kommentátora.

mint emlékeztetés, akkor az alig két évvel korábban győzelmet arató kubai forradalom ellen az egyesült államok elnökének tudtával és beleegyezésével, a cia közreműködésével kubai emigránsokat fegyvereztek fel, képezték ki és tettek partra a disznó-öbölben, azzal a céllal, hogy ott bábkormányt hozzanak létre az általuk „felszabadított területen”, s kériék az egyesült államok, illetve a térség többi országainak „segítségét”, a kubai hadsereg annak idején alig három nap alatt visszaverte ezt a támadást.

ezúttal is washington bérelte fel az ellenforradalmárokat nicaragua ellen, most is washingtonban tervezték ki az akciót és biztosították a szükséges pénzeszközöket, s ezúttal is a cia hajtotta végre a tervet.

különbség, hogy míg a kuba elleni terveket amerika a forradalom győzelme után kezdte el kovácsolni, addig a sandinisták elleni hadműveletet már 1978-ban james carter elnök hagyta jóvá, s ezt, valamint a kérdésben a cia-nak nyújtott teljhatalmat reagan csak kibővítette.

a terv kidolgozásáról és végrehajtásáról számos dokumentum került nyilvánosságra.

mindazonáltal nicaraguában teljes a nyugalom, az emberek derűlátással és magabiztosan tekintenek a jövőbe, hiszen emlékeztetés, hogyan végződött az amerikaiak disznó-öbölbeli kalandja, s tény, hogy az igazi népi forradalmak képesek megvédelmezni vívmányaikat.

fc

igaz - mutat rá a kommentár: latin-amerika történetében arra is volt példa, hogy a forradalmi erők vereséget szenvedtek, nevezetesen, amikor 1954-ben washington zsoldosai honduras területéről behatolva guatemalába, a haladó arbenz-kormány bukását okozták.

később azonban maga arbenz állapította meg a hatvanas években, hogy kormánya óriási hibát követett el: a népet nem fegyverezték fel, s a hadsereg változatlan maradt. /folyt./

hj pi

09.02 020483 2151

--

sk0019 4 230 mtik1021

nicaragua - új disznó-öböl? /2.rész/

nicaragua azonban ma - akárcsak kuba 1961-ben - új népi hadsereggel, s népi miliciával rendelkezik, s mellette állnak a térség és az egész világ haladó erői: ez a garancia arra, hogy nicaraguában most nem a guatemalai, hanem a disznó-öböl-beli események ismétlődnek - állapítja meg a szovjet hetilap kommentárja.

hj/jp pi

09.03 020483 0381

fc

--

sk0020 4 230 mtik1022

japán-vietnami tárgyalások

tókió, 1983. április 2. /mti/ - tókióban befejeződtek a magas szintű japán-vietnami tárgyalások. Van Lau vietnami külügyminiszter-helyettes szombati sajtónyilatkozatában a megbeszéléseket „közvetlennek és eredményesnek”, nevezte, s reményét fejezte ki, hogy - noha kambodzsával kapcsolatosan a vélemények eltérnek - a jövőben javulnak a kétoldali kapcsolatok. Mint ismeretes, Japán az ASEAN álláspontját támogatja, mindazonáltal kívánatosnak tartja a Vietnammal való párbeszéd fenntartását, s tárgyalásokat szorgalmaz az ASEAN-országok és az Indokínai államok között.

ez utóbbival összefüggésben Van Lau kifejtette: Vietnam reméli, hogy a közeljövőben valamilyen formában sor kerülhet a két ország közötti dialógusra. Elképzelhetőnek mondta „az ASEAN - illetőleg az Indokínai országok képviselői”, közötti tárgyalásokat. Utalt arra, hogy Hanoi megítélése szerint az ASEAN tagállamai között nézeteltérések vannak a lehetséges párbeszéd formájára vonatkozóan.

a vietnami külügyminiszter-helyettes a törvényes kambodzsai rendszert „megingathatatlan”, nevezte. Egyben megerősítette: a vietnami csapatokat kivonják kambodzsából, amennyiben megszűnik az Indokínai ország elleni kínai fenyegetés, s véget vetnek az ellenforradalmi polpotista erők akcióinak.

a Vietnam és Kína közötti tárgyalások lehetőségével kapcsolatosan úgy vélekedett: a labda a kínai térfélen van.

pl/jp pi

09.26 020483 1455

F

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

sam nujoma - interjú

Lisszabon, 1983. április 2. /taszsz/ - döntő szakaszhoz érkezett az Afrika déli részén élő népek harca a függetlenségért és a szabadságért. A fajúldöző Dél-Afrikai Köztársaság a nyugat, mindenekelőtt a Reagan-kormány támogatásával felvonulási területként használja fel a megszállva tartott Namibiát, kiterjeszti a „frontállamok”, elleni agressziót. Ugyanakkor fokozódnak a megtörtések az országon belül - jelentette ki Sam Nujoma, a Délnyugat-Afrikai Népi Szervezet, a Swapo elnöke.

Nujoma a Taszsz hírügynökségnek adott nyilatkozatában rámutatott: Namibiában a helyzet rendkívül feszült és robbanásveszélyes. Dél-Afrika és az amerikai kormány szövetsége, a Washington által Pretoriának nyújtott segítség következtében egyre jobban militarizálódik az élet minden téren, s egyre újabb katonai támaszpontokat létesítenek a meglévő korszerezés mellett.

teljesen egyértelmű - hangsúlyozta Nujoma -, hogy a fajúldöző rendszer nem mond le gyarmati uralmáról Namibiában. E gyarmati uralom véglegesítésére tett újabb kísérlet az, hogy Dél-Afrika és a Reagan-kormányzat a kubai csapatok angolából történő kivonását követeli Namibia függetlenné válásának „előfeltételül”, s határozottan fellépünk ez ellen, mivel e két kérdésnek semmi köze egymáshoz - hangsúlyozta Nujoma és rámutatott:

a kubai csapatok a két ország kormányközi megállapodása értelmében tartózkodnak Angolában, hogy internacionalista segítséget nyújtsanak az országnak a külföldi intervenció elhárítására. A kubai csapatok egyébként jóval azelőtt érkeztek Angolába, hogy az ENSZ biztonsági tanácsa elfogadta a Namibiáról szóló 435. számú határozatot. /az 1978-ban elfogadott dokumentum sürgeti Namibia függetlenné válását/ a határozat megvitatásakor egyetlen nyugati ország sem vetette fel a kubaiak „angolai jelenlétének”, kérdését - hangsúlyozta Sam Nujoma.

te pi

10.04 020483 1890

F

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

adó- és áremelések jugoszláviában

belgrád, 1983. április 2. /mti/ - a forgalmi adó növekedése miatt szombattól számos cikk ára emelkedett jugoszláviában. a forgalmiadó-növekedés a cukornál 10, az összes sportfelszerelésnél 17,4 százalékos. növekedett ez a fajta adó továbbá egyes textilárak esetében és a gépkocsikban, illetve motorcsónakokban használt butángáz esetében.

a megnövekedett forgalmi adó az idén 6,2 milliárd dinár többletbevételt biztosít a szövetségi, a köztársasági és a tartományi költségvetések számára. a költségvetési deficitet jozse florijanics pénzügyi titkár csaknem 22 milliárdban jelölte meg, hozzátéve, hogy az ugyancsak e héten megállapított új kávéárakból mintegy 10, az új cigarettaárakból pedig 4 milliárd dinár pluszbevétel várható a forgalmiadó-növelés eredményeként. a befolyó összegnek a felét a szövetségi költségvetés kapja, a többit a köztársasági és tartományi költségvetések. florijanics hangoztatta, hogy a magasabb adó nem érinti a gazdaságot.

kd/jp pi

10.07 020483 1024

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

imf - alapbővítés

washington, 1983. április 2. /ap/ -- a nemzetközi valutaalap /imf/ tagállamainak kormányai november 30-i határidőt hagytak jóvá, az imf pénzügyi alapjának összesen 31 milliárd dollárral történő emelésére. az alap bővítését a növekvő hiteligeny tette szükségessé.

az imf egyik szóvivője közölte, hogy a kvótaemeléshez szükséges 85 százalékos jóváhagyás megtörtént. a november 30-i határidőt úgy állapították meg, hogy a pótlólagos összeget még ez év vége előtt hitelnyújtásra fel lehessen használni.

az egyesült államok 8,4 milliárd dollárt képviselő hozzájárulását még a kongresszusnak jóvá kell hagynia. a reagan-kormányzat gyors cselekvésre szólította fel a kongresszust.

at pi

11.11 020483 0731

Fe

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

mubarak-kina

peking, 1983. április 2. /mti/ - szombaton pekingben megkezdődtek a magas szintű kínai-egyiptomi megbeszélések hoszni mubarak egyiptomi elnök és csao ce-jang kínai kormányfő között. ezenkívül szakminiszterek is folytattak tárgyalásokat, így vu hszüe-csien kínai külügyminiszter egyiptomi kollégájával, kamal hasszan alival.

hoszni mubarak pénteken érkezett négy napos látogatásra pekingbe, ugyis, mint kinába először látogató egyiptomi államfő, bár a két ország már 1956-ban diplomáciai kapcsolatot létesített egymással. az afrikai kontinens országai közül kairó lépett először diplomáciai viszonyra kinával. a csúcsszintű kínai-egyiptomi megbeszéléseken politikai, gazdasági és katonai témák szerepelnek. érdemi információk a megbeszélésekről egyelőre nem állnak rendelkezésre. ugyanakkor bejelentették, hogy vasárnap csao ce-jang és mubarak közös sajtóértekezletet tart. korábban csak mubarak sajtótájékoztatójáról volt szó.

a két ország kereskedelmi forgalma nem éri el az évi 200 millió dollárt. a múlt évben megállapodás született arról, hogy kínai szakemberek közreműködésével egyiptomban 60-80 darab f-7-es repülőgépet szerelnek össze. korábban kina elsősorban repülőgépmotorokat és alkatrészeket szállított az egyiptomi hadseregnek.

csao ce-jang szombat este bankettet ad mubarak tiszteletére.

nc/jp pi

11.15 020483 1362

Fe

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

aganbegjan-vállalkozó kedv

moszkva, 1983. április 2. /mti/ - ahhoz, hogy a vállalkozó szellemű emberek megvalósíthassák elképzeléseiket, mindenekelett a gazdasági működés feltételeit kell megváltoztatni. a jelenlegi gazdasági mechanizmus ugyanis nem alkalmas azoknak a gazdasági és társadalmi ellentéteknek a szabályozására, amelyek a fejlett szocialista társadalomban a gazdaság intenzív utra történő átállításakor merülnek fel - állapítja meg aganbegjan szovjet akadémikus a szovjetszkaja kultura szombati számában megjelent nyilatkozatában.

a lap kérdéseire válaszolva a világhírű közgazdász-professzor kifejti, hogy a szocialista vállalkozó kedv elválaszthatatlan az állami- és pártfegyelemtől, és sem céljait, sem eszközeit tekintve nem irányulhat a közösség érdekei ellen. előfordulhat ugyanis - mondja aganbegjan -, hogy egyesek ugyan ujítanak és kezdeményeznek, de ezt saját egyéni, vagy csoportérdekeik előtérbehelyezésével teszik.

aganbegjan szerint főleg három olyan terület van, ahol hatalmas jelentősége van, s egyben gyors eredmények érhetők el a vállalkozó kedv kibontakozását lehetővé tevő feltételek megvalósulása esetén. ezek: meg gyorsul a tudományos-technikai fejlődés új eredményeinek alkalmazása, javul a munkaszervezés, mozgósítja a társadalmi, ,,emberi,, tényezőket és tartalékokat.

mint a nyilatkozatból is kiderül, aganbegjan teljes mértékben tisztában van azzal, hogy számos emberi tényező is akadályozza a vállalkozó kedv kibontakozását. az akadémikus elmond egy példát, amikor az ujító, s ezzel a korábbiaknál háromszor-négyszer jobb eredményeket elérő vállalati igazgatót a vele azonos beosztásban dolgozó vállalatvezetők hozták lehetetlen helyzetbe, mert azok nem voltak hajlandók önállóan gondolkodni, s megelégedtek a kapott utasítások végrehajtásával. a vállalkozó kedvű és szellemű embereknek ma még gyakran meg kell küzdeniük az értetlenséggel, a bürokratikus szabályokkal és megszokással.

a vállalkozói kedv szabadabb kibontakozásának vannak gazdasági feltételei is, s ezek közül az akadémikus kiemeli: a gazdasági szabályozókat úgy kell alakítani, hogy a hatékonyságot a végtermék alapján értékeljék. méghozzá olyan termékek alapján, amelyek megfelelnek a keresletnek, s nem arra ösztönzik a vállalatokat, hogy a statisztikai eredmények alapján sok, csak éppen eladhatatlan árut termeljenek.

kr/jp pi

11.22 020483 2384

Fi

--

sk0026 4 230 mtik1028

kieg. 1024. adó- és áremelések jugoszláviában

belgrád, 1983. április 2. /mti/ - a szövetségi forgalmi adó növelése következtében előállt áremelések 1,5 százalékkal növelték a kiskereskedelmi árakat. a hivatalos számítások szerint 1,2 százalékkal emelkedtek a létfenntartási költségek. az egyes tételek közül a cukor ára 3,77 dinárral emelkedett kilogrammonként, a bor literje átlag 2 dinárral. drágábbak lettek a különféle szénsavas üdítőitalok, a háztartásokban használt butángáz, valamint különböző mezőgazdasági munkaeszközök - ásó, lapát kapa, stb.

kd/jp pi

11.33 020483 0583

--

sk0027 4 230 mtik1029

békemozgalom - pravda

moszkva, 1983. április 2. /taszsz/ - a békeszerető erők mozgalma gyakran túllépi az országhatárokat és nemzetközivé válik - hangsúlyozza a különböző országokban szerveződő háboruellenes tömegmozgalmakról írt cikkében oleg harharyin, a szovjet békebizottság első elnökhelyettese.

a moszkvai pravda szombati számában ^{har}harharyin rámutat, hogy oktalanság lenne ezeket a háboruellenes mozgalmakat valamiféle egységes és minden kérdésben azonos nézetet valló, ellentétektől mentes mozgalmakként jellemezni. durva rágalmas az az állítás, miszerint a szovjet békeharcosok megpróbálják saját nézeteiket ráerőltetni ezekre a háboruellenes mozgalmakra.

természetes dolog, hogy különböző a háboruellenes mozgalmak tevékenysége a tőkés, a szocialista és a fejlődő országokban. eltérőek az egyes országok békemozgalmainak fő harci céljai is.

a szovjet békeharcosok, a nukleáris fegyverkezési hajszát ellenzői jól tudják, hogy a nyugateurópai országokban széles rétegek szorgalmazzák az őszinte párbeszédet, a megértést és az együttműködést mindazokkal, akik a béke megőrzésének általános emberi érdekeiből indulnak ki. ez korántsem jelenti azt, hogy egy ilyen párbeszéd során bárki követelhetné partnereitől a meggyőződéséről való lemondást. ilyen állásponton vagyunk - írja

Fi

harhargyin - az olyan társadalmi erővel fenntartott kapcsolataink ápolásakor, amelyeknek politikai nézetei távol állnak a mienktől, de amelyek készséget mutatnak a teljes egyenjogúság és kölcsönös tisztelet alapján folytatandó párbeszédre.

mj pi

11.41 020483 1568

--

sk0028 4 230 mtik1030

honduras - aász

washington, 1983. április 2. /efe/ - honduras kérte, hogy keddre hívják össze az amerikai államok szervezete állandó tanácsának rendkívüli ülészakát. a hirt washingtonban - a szervezet székhelyén - honduras állandó képviselője közölte, aki a kérés indoklásában a „nicaraguából kiinduló háborus fenyegetésre”, hivatkozott.

az efe spanyol hirügynökség értesülései szerint több latin-amerikai ország, köztük mexikó, venezuela, panama, kolumbia és a dominikai köztársaság elnöke intenzív tárgyalásokat folytat a közép-amerikában kialakult válság tárgyalásos megoldása érdekében.

nicaragua washingtoni nagykövetségének munkatársai közölték, hogy az aász-tanácskozáson megfelelő választ adnak a hondurasi állításokra. hangsúlyozták, hogy hondurasra az egyesült államok gyakorol nyomást saját érdekeinek érvényesítése céljából.

mj pi

12.02 020483 0877

Fi

--

sk0029 4 230 mtik1031

cheysson-kina

peking, 1983. április 2. /mti/ - a pekingi zsenmin zsipao szombaton hevesen bírálta cheysson francia külügyminisztért, aki várhatóan helyet kap a mitterrand elnökkel május elején pekingbe látogató francia küldöttségben. a „felelőtlen kijelentések”, című írás elsősorban a thaiföldet kínával szemben óvatosságra intő és az ensz kambodzsa-határozatait értelmező cheysson-kijelentéseket vette célba. egyben érzékeltette, hogy a francia külügyminiszter hanoi útja és az ott elhangzott megállapítások sem nyerték el kina tetszését.

mint ismeretes, cheysson március végén a vietnami fővárosban kijelentette: franciaország nem óhajtja, hogy a vietnami csapatok úgy vonuljanak ki kambodzsából, hogy ezt követően megismétlődjön a „vörös khmerek”, rémuralma. ezen kívül cheysson azt is nyomatékosan tette, hogy párizs nem kíván kapcsolatot a szihanuk vezette kambodzsai ellenzéki csoportosulással, mivel annak a „vörös khmerek”, is tagjai.

a kínai írás „meglepőnek és sajnálatosnak”, nevezte cheysson kijelentéseit. a kkp központi lapja szerint kínát érő „támadással és sértegetéssel”, nem mozdíthatók elő kina és franciaország kapcsolatai. a kínai lap feltette a kérdést, hogy cheysson „milyen irányt ad a kínai-francia kapcsolatoknak”, és „hova vezet a francia külpolitikát”, a kínai sajtó délkelet-ázsiai lapokból átvett cikkekkkel már napok óta támadja cheyssont.

nc/jp pi

12.14 020483 1423

Fi

--

sk0030 4 230 mtik1032

jozef lenárt kitüntetése

prága, 1983. április 2. /mti/ - hatvanadik születésnapja alkalmából a legmagasabb csehszlovák állami kitüntetést kapta jozef lenárt, a cskp kb elnökségének tagja, a szlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára, a szocialista munka hőse kitüntető címet a velejáró aranycsillaggal és a klement gottwald érdemrendet gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök adta át.

gr/jp pi

12.17 020483 0458

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

rövid hírek

azerbajdzsán - földrengés

baku, 1983. április 2. /taszsz/ - szombaton hajnalban a szovjetunióban, azerbajdzsán déli körzetében földmozgásokat észleltek. a richter-skála szerint 5-ös erősségű földrengés epicentruma lerik városától 15 kilométerre dél-nyugatra volt. lenkoranban és asztarban 4-es erősségű földrengést észleltek. a taszsz szovjet hírügynökség jelentése szerint emberáldozat és anyagi kár nincs.

peru - letartóztatás

lima, 1983. április 2. /mti-ips/ - a perui főügyész bejelentette, hogy letartóztattak egy személyt azok közül az indián parasztok közül, akiket nyolc újságíró meggyilkolásával gyanúsítanak. a gyilkosság januárban nagy felháborodást keltett peruban. több haladó lap arról írt, hogy a hegyekben lakó indiánokat a fegyveres gerilla csoportokat üldöző hatóságok bujtották fel.

a bolgár főváros napja

szófia, 1983. április 2. /mti/ - szófia napját ünneplik vasárnap a bolgár főváros lakói. a tirnovói nagy nemzetgyűlés 1879. április 3-án nyilvánította az oszmán iga alól egy évvel korábban felszabadult bulgária fővárosává szófiát, a több, mint 4 ezer éves települést, amely pliszka, preszlav, és tirnovgrad után az ország

Fi

negyedik fővárosa lett. a 104 évvel ezelőtti szófiának alig 20 ezer lakója volt a mai csaknem 1,2 millióval szemben. /ma a bolgár fővárosban termelik meg az ország nemzeti jövedelmének 18 százalékát és itt állítják elő az ipari termelés 17 százalékát/.

mj ék/jp pi

12.24 020483 1474

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

usa-izrael-libanon

bejrút, 1983. április 2. /mti/ - a bejrúti kormány megelekedéssel fogadta azt a tel-avivban sajnálatosnak minősített amerikai döntést, hogy az egyesült államok mindaddig visszatartja az izraelnek szánt 75 darab f-16-os vadászbombázót, amíg ki nem vonják az izraeli megszálló csapatokat libanonból. a libanoni vezetés úgy véli, hogy reagan elnök bejelentése hozzájárulhat washington szavahihetőségének a helyreállításához és egyben javíthatja az izraeli csapatkivonásról folytatott tárgyalások esélyeit.

az an-nahar című bejrúti lap az izraelre gyakorolt nyomás eszközeként értékeli reagan döntését.

mohammed abdu jamani szaud-arábiai tájékoztatási miniszter a rijadi rádióknak adott nyilatkozatában „pozitívnak és hatékornak,, nevezte az amerikai döntést, amely „elősegítheti a libanonba behatolt izraeli csapatok kivonásának a meggyorsítását,, „reményét fejezte ki, hogy ezt az optimizmusra okot adó bejelentést „további pozitív lépések követik,,.

jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vb elnöke ammani nyilatkozatában annak a véleményének adott hangot, hogy reagan bejelentése „nem jelent semmit, egyáltalán nem pozitív döntés,,.

bejrúti politikai körökben mindazonáltal attól tartanak, hogy az izraeli kormány és az amerikai zsidó vezetők heves ellenállása meghátrálásra kényszerítheti reagent, aki első ízben tette függővé a fegyverszállítást az izraeli megszálló csapatok kivonásától. az amerikai magatartás ellentmondásosságát jelzi, hogy néhány nappal korábban a reagan-kormány 200 darab sidewinder-típusú levegő-levegő rakéta izraelbe szállítását hagyta jóvá. sziria élesen elítélte az izraeli agressziós terveket bátorító washingtoni döntést.

Fi

az egymásnak ellentmondó állítások és cáfolatok sorozata hovatovább komolytalanná teszi az izraeli-libanoni tárgyalásokról napvilágot látó tel-avivi es bejrúti jelentéseket. elie szalem libanoni külügyminiszter legutóbb személyesen cáfolta, hogy a kiriat smonában megtartott csütörtöki találkozáson „elvi megállapodás született volna a függőben lévő kérdésekről”, nevezetesen közös izraeli-libanoni járőrök szervezéséről, illetve egy izraeli-libanoni-amerikai katonai vegyesbizottság felállításáról.

bz/jp pi

12.29 020483 2252

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

nyugatnémet revansiszták - taszsz - 1.rész

bonn, 1983. április 2. /taszsz/ - a nyugatnémet revansiszta körök a legutóbbi parlamenti választások következtében „lobbyra”, tettek szert a szövetségi gyűlésben azon 41 képviselő személyében, akik a különféle „örökké tegnapi”, szervezetek és csoportok érdekeinek kifejezői. egyúttal a kormányban is „megbízható személyhez”, jutottak, aki heinrich windelen, a „belnémet kapcsolatok”, új minisztere, a cdu képviselője - állapítja meg a taszsz hirügynökség az új nyugatnémet kormány egyes tagjainak legutóbbi revansiszta megnyilatkozásait kommentálva. a hirügynökség a következőket írja:

windelen „ujonc”, a kormányban, de egyáltalán nem kezdő a bonni kormányzati szintén: 1969-ben ő vezette az áttelepült személyek minisztériumát, azt a kormányzati hivatalt, amely az „örökké tegnapi”, problémákkal foglalkozott. a szociáldemokrata-szabaddemokrata kormánykoalíció hatalomra kerülése évében a minisztériumot megszüntették, mivel a koalíció résztvevői úgy vélték, hogy nem felel meg a kor szellemének. a kor szellemét a kormányköröknek az a kívánsága határozta meg, hogy az nszk keleti szomszédjaival való kapcsolatokat a háború utáni realitások, és nem a revansiszták területi követeléseai alapján építsék ki.

a cdu-párti képviselő a nemrég hatalomra került cdu-csu-fdp konzervatív-liberális koalíció által ígért „új politikai kezdet”, hullámán most visszatért a kormányzati tevékenység területére. ez a politikus - mutatott rá a die tat című demokratikus hetilap - mindig is „hirhede” volt a revansisztákhoz fűződő szoros kapcsolatairól, az ő sürgetésére annak idején ugynevezett „dokumentációt”,

Fi

állítottak össze „oroszok és lengyelek által német száműzöttek elleni bűncselekményekről”, ez a „dokumentum”, gunyirat volt, amely a hitleri agresszió áldozataira próbálta meg áthárítani a felelősséget az agresszorok által a második világháború idején elkövetett bűntettekért. a „dokumentum”, egyébként éppen akkor látott napvilágot, amikor brandt kormánya azon szerződések rendszerének előkészítésén dolgozott, amelyek rendezték az nszk kapcsolatait a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. e „dokumentáció”, reakciós eszméi most alapul szolgáltak az ard televíziótársaság által nemrég bemutatott rágalmozó tv-filmhez.

/folyt./

te pi

12.42 020483 2337

-.-

sk0034 4 230 mtik1036

nyugatnémet revansiszták- taszsz - 2.

windelen állandó vendég a „száműzöttek”, mindenféle összejövetelein. tavaly május 30-án a „keletporoszországból származó németek”, nevű revansiszta szervezet kölmben rendezett gyűlésén felelevenítette a „nyitott germán kérdésről”, szóló elméletet. követelte, hogy „ne merüljön feledésbe: kelet-poroszország a német föld része”, és sürgette a „német egység helyreállítását”, valamint a „német birodalom felélesztését”, az 1937-es határok között.

most, hogy windelen miniszteri posztot kapott, egyáltalán nem változtatta meg politikai nézeteit. hivatalba lépésekor tett nyilatkozata arról tanuskodik, hogy nézeteit a kormánypolitika részeként a gyakorlatba szándékozik átültetni. az efajta ambíciók - mint a die tat című lap hangsúlyozta - durván sértik azon szerződések és megállapodások európai rendszerét, amelyekben világosan rögzítették a második világháború és a háború utáni európai fejlődés eredményeit - állapítja meg végezetül a taszsz hirügynökség.

te pi

12.45 020483 1038

Fi

-.-

sk0035 4 230 mtik1037

nino pasti - interju

prága, 1983. április 2. /taszsz/ -- az egyesült államok egy atomháboruban kész elpusztítani egész európát politikai céljai érdekében s ezért határozottan fel kell lépni vele szemben - mondta nino pasti olasz szenátor, a nato dél-európai légierejének volt parancsnoka a rudé právo-nak adott nyilatkozatában.

pasti hangsúlyozta, hogy a szovjetunióknak az atomrakéták terén is meg kell őriznie a katonai egyensúlyt. nem szabad azt követelni - mint az usa teszi -, hogy a szovjetunió semmisítse meg védelmi eszközeit, az egyesült államok pedig cserébe nem növelné a már létező atomfegyverek számát - mondta pasti.

az amerikai atomrakéták tervezett olaszországi telepítésére utalva pasti rámutatott, hogy az nemcsak a szovjetuniót, hanem a földközi-tenger egész vidékét fenyegeti.

at pi

13.08 020483 0838

--

sk0036 4 230 mtik1038

molnyija-1

moszkva, 1983. április 2. /taszsz/ -- április 2-án a szovjetunióban felbocsájtották a molnyija-1 program keretében a soron következő távközlési műholdat.

a műhold célja a távolsági telefon- és rádióösszeköttetés biztosítása, valamint a szovjet központi televízió adásainak közvetítése az orbita és a nemzetközi együttműködési rendszer állomásaira.

a műhold pályája 39023 kilométer földtávolban és 483 kilométer földközélen. keringési ideje 11 óra 40 perc.

at pi

13.13 020483 0507

F

--

sk0037 4 230 mtik1039

Libanon-nato

bejrút, 1983. április 2. /mti/ - az al-mosztakbal című arab hetilap értesülése szerint bejrútban politikai döntés született arról, hogy a szocialista országok nem vehetnek részt a libanoni főváros lerombolt üzleti központját érintő újjáépítési, fejlesztési tervek kivitelezésében, mert libanon a többnemzetiségű haderőben résztvevő nato-államok, az egyesült államok, franciaország, olaszország és angliá „segítőkézségét”, kívánja honorálni a kínálkozó üzleti, beruházási lehetőségekkel. a lap emlékeztet rá, hogy magyarország, bulgária, románia és jugoszlávia az elsők között ajánlotta fel segítségét, küldte el megbízottait bejrútba az újjáépítésben, fejlesztési beruházásokban való közreműködés lehetőségeinek a tanulmányozása végett.

bz/jp pi

13.15 020483 0782

--

sk0038 4 230 mtik1040

gromiko sajtóértekezlete /1.rész/

moszkva, 1983. április 2. /mti/ - a szovjetunió számára elfogadhatatlannak nevezte reagan elnöknek a közepes hatótávolságu rakéták kérdésével kapcsolatos közbenső megoldásra tett március 30-i javaslatát andrej gromiko szombati sajtóértekezletén.

az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, a szovjetunió külügyminisztere a moszkvai nemzetközi sajtóközpontban tartott nagy érdeklődéssel kísért sajtókonferenciát a szovjet sajtó és a moszkvában akkreditált külföldi tudósítók részére. a sajtóértekezletet a szovjet rádió és televízió teljes egészében egyenesben közvetítette, s a moszkvai rádió külföldi adásában több nyelven is továbbította.

andrej gromiko a sajtóértekezletet bevezető nyilatkozatában felhívta rá a figyelmet, hogy reagan elnök említett javaslata figyelmen kívül hagy több, a közepes hatótávolságu rakéták kérdésével összefüggő lényeges tényezőt, s ezért több szempontból is elfogadhatatlan a szovjetunió számára. először is nem veszi figyelembe nagy-britannia és franciaország közepes hatótávolságu nukleáris erőit, köztük 162 rakétát. márpedig senki sem hunyhhatja be

F

a szemét és nem tehet úgy, mintha nagy-britanniának és franciaországnak nem lennének közepes hatótávolságu rakétái, s a tárgyalásoknak és a megállapodásnak csak az amerikai rakétákat kellene érinteniük. e két ország rakétái, mint azt brit és francia vezetők több ízben is ünnepélyesen megerősítették, elválaszthatatlan részét alkotják a nato fegyvertárának.

másodszor, az amerikai elnök javaslata nem számol a több száz, nyugat-európában, illetve repülőgépanyahajókon állomásozó, nukleáris fegyver hordozására alkalmas amerikai repülőgéppel - mutatott rá andrej gromiko, hangsúlyozva, hogy ezt az elemet egyetlen politikusnak sincs joga kihagynia a tárgyalásokból és az esetleges megállapodásból. a tragikus végeredmény szempontjából teljesen közömbös, hogy az emberek halálát okozó nukleáris töltetet rakétával, vagy repülőgéppel juttatták-e célba. az egyesült államoknak legalább hat olyan repülőgépanyahajójáról van szó, amelyek mindegyikén nem kevesebb, mint 40, nukleáris fegyvereket hordozó repülőgép található. /folyt./

fl/jp pi

13.23 020483 2247

-.-

sk0039 4 230 mtik1041

gromiko sajtóértekezlete /2.rész/

végül elfogadhatatlan a szovjetunió számára az az amerikai követelés, hogy ázsiai területein is semmisítse meg közepes hatótávolságu rakétáit. ez a feltétel már önmagában is lehetetlenné tenné a megállapodást ebben a kérdésben. a szovjetunió legalapvetőbb védelmi érdekei azt diktálják, hogy birtokában legyeneknek a rakétáknak, hangsúlyozta gromiko, rámutatva arra a veszélyre, amelyet a szovjetunióra nézve az öt körülvevő, ázsiában és az indiai-óceán térségében található amerikai támaszpontok jelentenek.

a szovjet külügyminiszter szerint elképzelhető, hogy egy megállapodás esetén a szovjetunió rakétái egy részét európai területeiről ázsiai területeire vonja vissza. jogában áll ezt megtenni, s akkor kész úgy elhelyezni ezeket a rakétákat, hogy azok ne érhessek el közép-európát.

mindezeket figyelembe véve a reagan-féle javaslat azt jelenti, hogy a nato-nak a közepes távolságra eljuttatható nukleáris töltetek terén jelenleg Európában a szovjetunióval szemben meglévő másfél-szeres fölénye a közbenső megoldás elfogadása esetén

R

2,5-szeres fölényre növekedne. a szovjetunió számára ez az álláspont elfogadhatatlan - mondotta gromiko, s egy kérdésre válaszolva a későbbiekben még hozzáfűzte, hogy ha az amerikai magatartás nem fog változni, akkor nincs rá esély, hogy ebben az évben megállapodás szülessen genfben a közepes-hatótávolságu rakéták kérdéséről.

ha az egyesült államok megkezdi rakétáinak nyugat-európába telepítését, a szovjetunió megteszi a szükséges lépéseket az erőegyensúly megőrzése érdekében. ehhez megvan a kellő erkölcsi és anyagi ereje is - szögezte le gromiko./folyt./

fl/jp pi

13.31 020483 1678

-.-

sk0040 4 230 mtik1043

gromiko sajtóértekezlete - 3.

andrej gromiko nyilatkozatában szólt arról, hogy reagan elnök szerint az amerikai politika magasztos erkölcsi értékeket szolgál, védelmezi a népek érdekeit, az egyesült államok jogos érdekeit. az egyesült államok elnöke sajátosan értelmezi a magasztos erkölcsi értékeket, a népek érdekeit, az egyesült államok jogos érdekeit - mondotta gromiko. - magasztos erkölcsi értékeket nem védelmezhet egy olyan ország, amely háborúra, elsősorban nukleáris háborúra készül. ami pedig az egyesült államok érdekeit illeti, semmi baj nem lenne, ha csupán a törvényes érdekek védelméről, annak a védelméről lenne szó, ami valóban az egyesült államoké. ám washington véleménye szerint a világnak bármely körzete, ahol az egyesült államok anyagi, politikai, vagy még inkább katonai-hadászati nyereségre tehet szert, amerikai érdekszférának számít, amelyet minden lehetséges eszközzel, akár katonai erő igénybevételével is meg kell védelmeznie.

a szovjetunió a béke és a népek közötti barátság politikáját folytatja. e politika célja, hogy a világban enyhüljön a feszültség, megszűnjék az értelmetlen fegyverkezési hajszák. a szovjetunió először is arra törekszik, hogy csökkentse, korlátozzák a fegyverzetet, s majd ezt követően megkezdődhet megsemmisítése.

andrej gromiko emlékeztetett rá, hogy a szovjetunió már a második világháború után két fontos javaslatot tett e cél érdekében. indítványozta egy olyan nemzetközi konvenció megkötését, amely örökre megtiltja a nukleáris fegyver alkalmazását. javaslatot tett az általános és teljes leszerelésre is. a nyugati országok akkor, úgy vélve, hogy ezzel kényelmetlen helyzetbe hozhatják a

J

szovjetuniót, felvetették az ellenőrzés kérdését, hangsúlyozva, hogy nem lehet általános és teljes leszerelés addig, amíg annak végrehajtásáról nem lehetséges meggyőződni. a szovjetunió erre úgy válaszolt, hogy javasolta az általános és teljes ellenőrzést. ez a javaslata ma is érvényes. a nyugat erről ma egyszerűen hallgat, s ez érthető is. nem lehet ugyanis az általános és teljes leszerelés, az általános és teljes ellenőrzés jelentőségéről beszélni, s közben háborúra készülődni, fegyverkezési hajszát folytatni, erőteljesen növelni a katonai költségvetéseket. /folyt./

fl/jp pi

14.27 020483 2265

--

sk0041 4 230 mtik1044

gromiko sajtóérkezlete - 4.

gromiko ezzel kapcsolatban kitért a varsói szerződés tagállamainak arra a közelmúltban tett javaslatára, hogy a varsói szerződés és a nato tagországai kössenek megállapodást, amelyben vállalják, hogy nem alkalmaznak katonai erőt egymással szemben. a javaslatra a másik fél mindmáig nem adott érdemi választ. a prágai nyilatkozat megszületése óta már elég hosszú idő telt el, s a nato európai tagországainak vezetői még mindig azt válaszolják, hogy a javaslatot tanulmányozzák. az amerikai vezető politikusok magatartása bizonyos mértékig eltér ettől. ők nem adnak hivatalos, végleges elutasító választ, tartózkodnak ettől. ezt a magatartást, úgy tűnik, csak taktikai megfontolások diktálják, s bizonyos jelekből arra lehet következtetni, hogy a javaslat nem tetszik washingtonnak. mégis azt reméljük, hogy a varsói szerződés tagállamainak ez a kezdeményezése megértésre talál, figyelmesen megvizsgálják. ha a másik félben bizonyos kérdések merülnek fel vele kapcsolatban, mi készek vagyunk e kérdéseket közösen megvizsgálni, s esetleg sor kerülhet figyelembevételükre is. ha a másik félnek módosító javaslatai vannak, mi készek vagyunk azokat is közösen megvitatni és esetleg elfogadni. ha a felek kötelezettségvállalását rögzítő megfogalmazások javítására születik javaslat, mi készek vagyunk azt is megvitatni. az eszmecsere eredményeként esetleg módosítjuk a szerződés szövegét, de végül is megállapodásra juthatunk.

sajtóérkezletén andrej gromiko válaszolt az újságírók kérdéseire is. szólt a múlt évben megkezdett szovjet-kínai politikai konzultációkról, megállapítva, hogy azok még nem jutottak olyan messze, hogy határozott következtetéseket lehetne levonni belőlük,

A

különösen ami a jelentős kérdéseket illeti. a tárgyalások légköre eddig összességében normális volt, s a szovjetunió és kína megállapodott a konzultációk folytatásában.

a közel-keleti helyzetről szólva gromiko hangsúlyozta, hogy a szovjetunió támogatja izrael létét. nem ért egyet azokkal a bizonyos arab körök részéről megnyilvánuló szélsőséges véleményekkel, amelyek izraelnek, mint államnak a felszámolását követelik. izraelnek azonban szakítania kell eddigi, saját léte törvényes alapjait megingató agresszív magatartásával és békében, jószomszédi viszonyban kell élnie szomszédaival.

fl/jp pi

14.41 020483 2335

--

sk0042 4 230 mtik1045

szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására

asean - vietnam

bangkok, 1983. április 2. /reuter/ - a délkelet-ázsiai országok szövetségének /asean/ öt tagállama szombaton felszólította vietnamot, hogy állítsa le a kambodzsai polgári lakosság ellen indított kíméletlen támadását.

a thaiföldet, szingapurt, fülöp-szigeteket, malaysiát, indonéziát tömörítő szervezet sürgette nemzetközi közvéleményt, hogy ítélje el vietnamot a támadás miatt. a szervezet teljes mértékben támogatja thaiföldnek azt a jogát, hogy a rendelkezésére álló bármely eszközzel megvédje szuverenitását, területi integritását - hangzik az asean bangkokban közzétett nyilatkozata.

hivatalos thaiföldi körök szerint a vietnami csapatok csütörtökön mintegy hatezer főnyi katonai alakulattal intéztek támadást a thaiföldi határ közelében - kambodzsai területen - lévő „vörös khmer”, gerillatámaszpont ellen és a támadás során több ízben is közel egy kilométer mélységben behatoltak thaiföldi területeire.

A

son sann, a heng samrin-kormány ellen létrehozott, három frakcióból álló, szihanuk vezette koalíció egyik vezetője szombaton kijelentette, hogy a vietnami támadás célja: a felkelők erők szétzúzása. son sann szerint a vietnamiak nagyarányu harci cselekményeket terveznek a lázadó erők ellen.

fg

14.48 020483 1357

--

sk0043 4 230 mtik1046

samir - amerikai döntés

tel-aviv, washington, 1983. április 2. /mti-ap/upi/ - jichak samir izraeli külügyminiszter pénteken sajnálkozását fejezte ki reagan elnök ama döntése felett, hogy az egyesült államok nem szállítja le izraelnek az f-16-os vadászgépeket, amíg az izraeli csapatok megszállva tartják libanont.

reagan pénteken jelentette be, hogy a 75 darab f-16-os vadászgép leszállítását washington az izraeli csapatok libanontól való kivonulásához köti.

az egyesült államok elméletileg csak „védelmi célokra„ szállít fegyvert izraelnek.

megfigyelők az amerikai döntés időzítését összefüggésbe hozzák azzal, hogy washington szeretné rávenni husszein jordániai királyt: a közeljövőben csatlakozzék a közel-keleti rendezés amerikai tervéhez.

az izraeli diplomácia vezetője kijelentette, hogy izrael „önvédelmi céllal„ hatolt be libanonba és „ezt az egyesült államok is tudja„. samir szerint „hibás az a vélemény amely szerint a libanonban lévő izraeli erők megszálló csapatok„ - hiszen libanon előzőnlése a palesztinok ellen irányult és így „jogos önvédelemnek„ minősíthető.

te fg

14.59 020483 1140

--

sk0044 4 230 mtik1047

egyiptom - kina /kieg. az mtik.1026-hoz/

peking, 1983. április 2. /afp/ - kamal hasszán ali egyiptomi külügyminiszter pekingben szombaton kijelentette, hogy a kínai-egyiptomi katonai együttműködés „rendszeresen, biztos léptekkel„ fejlődik. hozzátette azonban, hogy ez a kérdés részleteiben nem szerepel majd mubarak elnök és csao ce-jang kormányfő tárgyalásain.

kamal hasszán ali megjegyezte, hogy kina nem segélykeret terhére szállít fegyvereket egyiptomnak, hanem „rendkívül ésszerű áron„.

x x x

peking, 1983. április 2. /upi/ - henry kissinger volt amerikai külügyminiszter - aki pekingben tartózkodik - találkozott az ott tartózkodó hoszni mubarak egyiptomi elnökkel. a mubarak kíséretében lévő egyiptomi újságírók szerint az elnök aggodalmát fejezte ki kissingernek a közel-keletre vonatkozó reagan-terv megvalósításának lassúsága miatt.

nyugati diplomáciai források úgy tudják, hogy a volt amerikai külügyminiszter pekingi küldetése elsősorban kereskedelmi természetű.

ng fg

15.32 020483 1090

--

sk0045 4 230 mtik1048

pfsz-jordánia

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 2. /mti/ - jasszer arafat, a pfsz vezetőjének és husszein jordániai királynak az elnökletével szombaton délután megkezdte ammani ülését a jordániai-palesztin vegyes főbizottság - közölték tájékozott források a jordániai fővárosban.

többszöri halasztás után a felfokozott várakozás légkörében került sor a találkozóra, amelyet a jordániai uralkodó és arafat négy szemközti megbeszélése követ majd. a jordániai-palesztin csúcstalálkozó napirendjén az a sorsdöntő kérdés szerepel, hogy ki és milyen keretek között folytasson tárgyalásokat az izraeli megszállás alatt lévő palesztin területek jövőjéről.

az egyesült államok arra próbálja rávenni husszeint, hogy az ugynevezett reagan-terv alapján - a független palesztin állam igényéről lemondva - a pfsz megkerülésével bocsátkozzék tárgyalásokba izraellel egy jordániához kapcsolódó ciszjordániai-gazai palesztin önkormányzat létrehozásáról.

a palesztin ellenállás ezzel szemben a pfsz képvisleti és államalapítási jogát elismerő, az izrael létezését tudomásul vevő fezi arab béketervet tekinti az igazságos rendezés alapjának.

husszein és arafat - beiruti értesülések szerint - olyan kompromisszumos formula kialakítására törekszik, amely közös nevezőre hozná a reagan-tervet a fezi békeprogrammal. lényegében ugyanez a célja ii. hasszán marokkói királynak is, aki rendkívüli arab csucsértekezlet összehívását kezdeményezte.

előzetes arab állásfoglalás híján nem várható drámai fejlemény az ammani tárgyalásokon.

bz/ve fg

15.50 020483 1603

--

sk0046 4 230 mtik1049

rövid hírek

etna

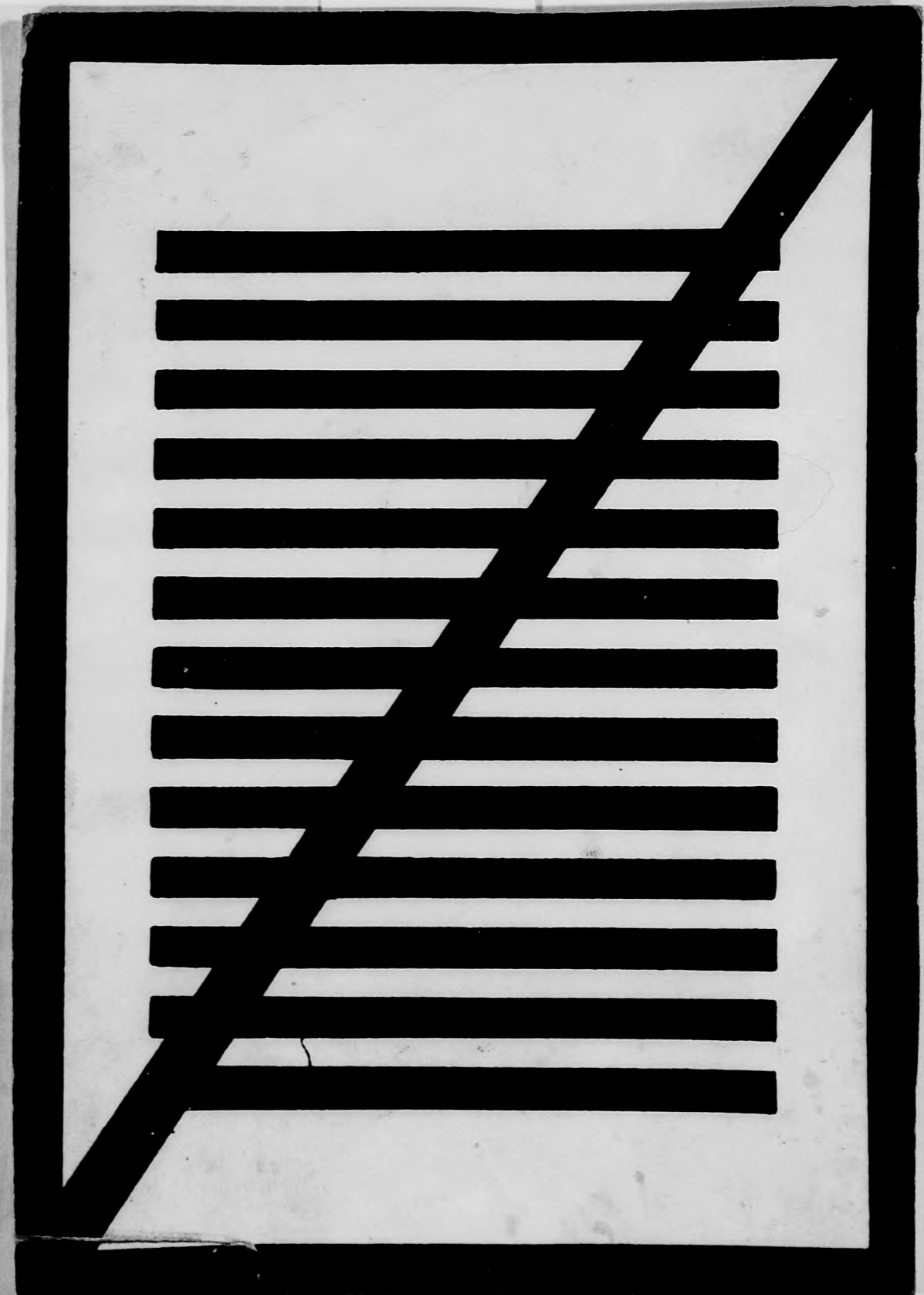
catania, 1983. április 3. /dpa/afp/ - hatodik napja tart európa legaktívabb vulkánjának, a sziciliában lévő etnának a kitörése. a tűzhányó keleti oldalán keletkezett új kráterből ömlő, óránként háromméteres sebességgel haladó lávafolyam szombatra hat kilométerre közelítette meg az etnához legközelebb fekvő falut. a többi lávafolyam a cataniai hatóságok szerint kihűlőben van. eddigi becslések szerint a mostani kitörés kevesebb kárt okoz a vulkán körüli falvakban és mezőgazdasági ültetvényekben, mint a korábbiak.

fs

F1

kurij

37.20

a német szövetségi köztársaságban is folytatádtak szombaton a husvéti béketüntetések. több tizezren tüntettek frankfurtban, s mintegy nyolcezren duisburgban. az amerikai nukleáris rakéták telepítése ellen tiltakozó mintegy kilencven különböző megmozdulás szervezőinek szövívője szerint vasárnapra és hétfőre várják a legnagyobb részvételt. arra számítanak, hogy az egész országra kiterjedő megmozdulásban összesen mintegy 500 ezren vesznek részt.

„le a pershing 2-vel és a szárnyas rakétával!,,
 „leszerelést!,, „legyenek atomfegyvermentes övezetek Európában!,,
 - ezekkel a jelszavakkal tüntettek többszáz szombaton nyugat-berlinben. a résztvevők konkrét intézkedéseket követeltek a béke megszilárdítása és az enyhülési politika folytatása érdekében.

az olaszországi comisoban - olaszországban ott helyeznek el elsőként amerikai középhatótávolságú rakétákat - a békemegmozdulásokat háromszáz fiatal husvét-i körmenetszerű felvonulásanyitotta meg pénteken.

békemegmozdulások voltak pénteken az egyesült államok különböző városaiban is. washingtonban fiatal anyák karonúló csecsemőkkel vonultak a pentagon elé, new yorkban többszáz tüntettek az atomfegyver-kutatóközpontnál, s hasonló megmozdulások voltak kalifornia, connecticut és maryland államokban a különböző atomfegyverkutatással és gyártással foglalkozó intézmények előtt. hírek szerint a szerte az országban lezajlott tiltakozások résztvevőiből a rendőrség mintegy kétszázat hosszabb-rövidebb időre őrizetbe vett.

pn fg

16.28 020483 2528

--

sk0048 4 230 mtik1052

hírek jugoszláviából

belgrád, 1983. április 2. /mti/ - lazár mojszov jugoszláv szövetségi külügyi titkár szombaton belgrádban megbeszélést folytatott feleke gedle giorgisz etióp külügyminiszterrel a kétoldali kapcsolatokról, az időszzerű nemzetközi kérdésekről és az afrikai helyzetéről. a külügyminiszter a nemzetközi jog és az afrikai határkérdések című könyvének jugoszláviai kiadása alkalmából érkezett belgrádba.

x x x

h

a pristinai városi pártszervezet szombaton bejelentette, hogy megvizsgálják mahmut bakali párttagságának kérdését. koszovo tartomány egykori pártvezetőjét a két évvel ezelőtti albán nacionalista és szeparatista ellenforradalmi zavargások után mozdították el tisztségéből és pártbüntetésként akkor kizárás előtti utolsó figyelmeztetést kapott. most munkahelyének, a pristinai tudományos intézetnek a pártszervezete javasolta kizárását a pártból, mert bakali továbbra is kapcsolatban áll olyan személyekkel, akik ellenzik és akadályozzák a tartomány haladó erőinek a politikai helyzet megszilárdítására irányuló erőfeszítéseit - hangoztatja a pristinai városi pártszervezet közleménye.

x x x

csütörtöktől a hét végéig csaknem egymillióan léptek be gépkocsival jugoszláviába az osztrák és olasz határátelőhelyeken. többségük nyugat-Európában dolgozó jugoszláv vendégmunkások, akik az ünnepekre érkeztek haza.

kd/ve fg

18.12 020483 1499

--

sk0049 4 300 mtik1053

gromiko - nyugati visszhangok

brüsszel, 1983. április 2. /reuter/ - egy brüsszeli nato-szövívő pénteken azt mondta, hogy „hivatalosan nem fűznek megjegyzést,, gromiko sajtóértekezletéhez. a nato hivatalos köreit „nem érte váratlanul,, „hogy gromiko szovjet külügyminiszter elfogadhatatlannak mondta az amerikai elnök legutóbbi javaslatát a közbülső megoldásra az eurorakéták ügyében. ez az amerikai javaslat ugyanis szintén az ugynevezett nullamegoldáson alapul, amelyet a szovjetunió már korábban elutasított - tudósít a reuter ügynökség pénteken a nato brüsszeli központjából. a reuter által idézett, meg nem nevezett hivatalos személyiségek „kiábrándítóan,, nevezték gromiko választát.

párizs, 1983. április 2. /reuter/ - a francia atomfegyvereket továbbra sem lehet figyelembe venni a közepes hatótávolságú európai nukleáris rakétákról folyó genfi szovjet-amerikai tárgyalásokon - az eddigi francia álláspont e határozott megerősítésével reagáltak pénteken a francia külügyminisztérium illetékesei gromiko szovjet külügyminiszter sajtóértekezletére. franciaország nem tartozik a

h

nato katonai szervezetéhez és semmi köze a genfi tárgyalásokhoz - mondták. párizsban közölték, hogy hivatalos állásfoglalás később várható.

bonn, 1983. április 2. /upi/reuter/ - hans-dietrich genschler nyugatnémet külügyminiszter szombaton ugyancsak „kiábrándítónak”, nevezte a gromiko szovjet külügyminiszter sajtóértekezletén elhangzottakat és az alkalmat felhasználta arra, hogy felszólítsa a jelenleg ellenzékben lévő német szociáldemokrata pártot: ne bírálja többé a nyugati leszerelési javaslatokat. a szociáldemokratáknak is részt kell venniük „a közös frontban, hogy meg lehessen akadályozni a nyugati pozíciók aláaknázását”, - fejtegette genschler. más bonni hivatalos körökben - a reuter iroda értesülése szerint - biznak abban, hogy a genfi tárgyalásokon „haladás”, lehetséges, de ezt a lehetőséget a szovjet álláspont alakulásától várják.

róma, 1983. április 2. /reuter/ - olasz külügyminisztériumi vélemény szerint a genfi tárgyalások esélyei csökkenőfélben vannak. e hivatalos körök szombaton azonban elismerték, hogy gromiko szovjet külügyminiszter „tudatában van azoknak a következményeknek, amelyekkel a kelet-nyugati párbeszéd megszakadása járna a jelenleg is bonyolult nemzetközi helyzetben,,.

sg fg
18.18 020483 2345

.-

sk0050 4 230 mtik1054

mubarak-kína - 2. /mtik 1026. folyt/

peking, 1983. április 2. /mti/ - csao ce-jang kínai miniszterelnök és mubarak egyiptomi elnök a közel-keleti kérdés igazságos rendezését, a „harmadik világ”, országai közötti szorosabb együttműködést és az új gazdasági világrend megteremtését sürgette azon a vacsorán, amelyet a kínai vendéglátók adtak a pekingben tartózkodó egyiptomi küldöttség tiszteletére.

csao ce-jang a kínai kormány és nép nevében elítélte izrael agressziós és terjeszkedő politikáját, az izraeli megszállás alatt lévő libanoni területek azonnali kiűrését sürgette, kiállt a palesztin nép önrendelkezési és hazaalapítási joga mellett, s egyúttal a közel-kelet minden népének biztonságos életet szorgalmazott.

fs

a kínai-egyiptomi tárgyalások első két napján a két fél megállapodásra jutott műszaki-tudományos egyezmény aláírásáról, idei évre szóló kereskedelmi jegyzőkönyvről, mezőgazdasági együttműködésről. egyiptom főkonzulátust nyit sanghajban. hivatalos tájékoztatás szerint csao ce-jang és mubarak „nagyon sok fontos nemzetközi kérdésben egyező, vagy nagyon hasonló,, álláspontot vallott.

nc/ve fg

18.27 020483 1150

.-

sk0051 4 230 mtik1055

kínai konferencia a gazdaságról

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. április 2. /mti/ - kína továbbra is a fogyasztási cikkek termelését helyezi előtérbe és jobban szabályozni akarja a nehézipar fejlődését, adták hírül a szombati pekingi lapok, beszámolva a pénteken véget ért tíz napos országos ipari és közlekedési konferenciáról.

a beszámolóból kicsendül, hogy a nehézipar 1982-ben és 1983 első három hónapjában a vártnál gyorsabban fokozta termelését, miután 1981-ben, a kiigazítási politika következtében, „negatív növekedést”, mutatott fel. a gyors ütem miatt jelenleg nem tudják kellő energiával és kellő mennyiségű nyersanyaggal ellátni a nehézipart és nehézségek vannak a szállításban is.

a könnyűipar 1979 és 1981 között évente átlagban 14 százalékkal termelt többet, 1982-ben a növekedés 5.6 százalékos volt. a kínai könnyűipar ennek ellenére sem képes kielégíteni a fogyasztói keresletet.

az országos konferencia határozata arra hívta fel a figyelmet, hogy a nehézipar csakis és kizárólag az állami tervvel összhangban fokozhatja termelését és a fogyasztói cikkek gyártása továbbra is előnyt élvez.

nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a szállítás és az energiatermelés tartalékainak feltárására. a helyi hatóságokat, a falusi kollektívákat ösztönözní fogják arra, hogy kis szénbányákat nyissanak, vízi- és hőerőműveket építsenek.

fs

a nemzetgazdaság kiigazításának politikája továbbra is érvényben marad. a konferencia erőfeszítésekre szólított fel a gazdaság szerkezetének átalakítása meggyorsítása érdekében. az országos tanácskozás is megerősítette, hogy a hasznelvonási rendszert az üzemek megadóztatásával váltják fel.

nc/ve fg

18.34 020483 1725

--

sk0052 4 230 mtik1056

gromiko - amerikai, brit

washington, london, 1983. április 2. /mti-afp/ap/ - „csalódottságának”, adott hangot és az eddiginél „építőbb jellegű”, szovjet választ sürgetett szombaton washingtonban az amerikai külügyminisztérium gromiko szovjet külügyminiszter sajtóértekezletére reagálva.

a külügyminisztérium közleménye szerint az egyesült államok az eddiginél „rugalmasabb”, magatartást vár a szovjetuniótól.

francis pym brit külügyminiszter szombaton ugyancsak sajnálkozott amiatt, hogy a szovjetunió ugymond „elsietett választ”, adott az amerikai elnök javaslatára.

fg

19.56 020483 0608

gt

--

sk0053 4 230 mtik1057

jogász-sztrájk egyiptomban

kairó, 1983. április 2. /mti/ - országos figyelmeztető sztrájkot tartottak szombaton az egyiptomi jogászok. az egyórás sztrájk megakasztotta a polgári és büntetőjogi bírósági tárgyalásokat. az egyiptomi jogászszövetség köreiből érkező értesülések szerint a munkabeszüntetés kairóban száz százalékos volt, és igen nagy számban vettek részt benne a kormányzósági jogászok is.

az egyiptomi jogászszövetség egy most megszavazott törvény ellen tiltakozik. a törvény - mint panaszoikják - korlátozza a nagy múltú szakmai szervezet hagyományos autonómiáját, s nem teszi lehetővé, hogy a régi összetételében újjáalakuljon a szövetség igazgató tanácsa. a husztagu igazgató tanácsot még a néhai anvar szadat elnök osztatta fel, mert a szövetség bírálta a camp david-i paktumot, a nyugat felé nyitó gazdaságpolitikát és szadat egyéb politika lépéseit.

a jogászok figyelmeztető sztrájkja ritka kihívás volt a kormánynak ellen. a szövetség felszólította mubarak elnököt, hogy ne szentesítse a sérelmesnek minősített törvényt.

pk/gf fg

20.04 020483 1081

--

sk0054 4 800 mtik1059

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0031-ig

budapest, 1983. április 2. /mti/ -

sk0001 arab liga
 sk0002 rövid gazdasági hírek
 sk0003 ki volt az „orleansi szüz”,? - /1/
 sk0004 ki volt az „orleansi szüz”,? - /2/
 sk0005 technológiai központok
 sk0006 vállalati találkozók
 sk0007 nicaragua - costa rica
 sk0008 az aneutronikus energia /1.rész/
 sk0009 az aneutronikus energia /2.rész/

sk0010 nicaragua
 sk0011 kina-usa
 sk0012 gromiko
 sk0013 kaunda
 sk0014 okp-szcp: az elsőszámu belpolitikai téma
 sk0015 rövid hírek
 brüsszel: nato-hadgyakorlat
 nápoly: small tengernagy
 lisszabon: pérez de cuellar
 dakka: banglades - pártok
 sk0016 kábitószér - egyre több áldozat
 sk0017 olajfolt
 sk0018 nicaragua - új disznó-öböl? /1.rész/
 sk0019 nicaragua - új disznó-öböl? /2.rész/
 sk0020 japán-vietnami tárgyalások
 sk0021 sam nujoma - interjú
 sk0022 adó- és áremelések jugoszláviában
 sk0023 imf - alapbővítés
 sk0024 mubarak - kina
 sk0025 aganbegjan - vállalkozó kedv
 sk0026 kieg. 1024.adó- és áremelés jugoszláviában
 sk0027 békemozgalom - pravda
 sk0028 honduras - aász
 sk0029 cheysson - kina
 sk0030 jozef lénárt kitüntetése
 sk0031 rövid hírek
 baku: azerbajdzsán - földrengés
 lima: peru - letartóztatás
 szófia: a bolgár főváros napja

ve fg
 20.09 020483 1493

-.-

sk0055 4 800 mtik1060

kü lpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0032-sk0053-1g

sk0032 usa-izrael-libanon
 sk0033 nyugatnémet revansiszták - taszsz /1.rész/
 sk0034 nyugatnémet revansiszták - taszsz /2.rész/
 sk0035 nino pastí - interjú
 sk0036 molnyija-1.

sk0037 libanon - nato
 sk0038 gromiko sajtóértekezlete /1.rész/
 sk0039 gromiko sajtóértekezlete /2.rész/
 sk0040 gromiko sajtóértekezlete /3.rész/
 sk0041 gromiko sajtóértekezlete /4.rész/
 sk0042 asean - vietnam /szigoruan szerk.táj/
 sk0043 samír - amerikai döntés
 sk0044 egyiptom - kina /kieg. az mtik.1026-hoz
 sk0045 pfsz - jordánia
 sk0046 rövid hírek
 catania: etna
 london: komptüz
 új delhi: ókori település
 sk0047 béketüntetések
 sk0048 hírek jugoszláviából
 sk0049 gromiko - nyugati visszhangok
 sk0050 mubarak-kina - 2. /mtik 1026.folyt/
 sk0051 kínai konferencia a gazdaságról
 sk0052 gromiko-amerikai, brit
 sk0053 egyiptomi jogászsztrájk
 sk0053 tartalomjegyzék /1.rész/
 sk0054 tartalomjegyzék /2.rész/
 ve fg

készült az mti kü lpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: pirityi sándor
 fodor györgy

20.10 020483 1350

- v é g e -

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 03.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

rövid hírek

costa rica-földrengés

san josé, 1983. április 3. /ap/upi/afp/ - erős földrengés volt szombat este costa ricában: az epicentrumban a richter skála szerint 7,1 fokos volt. a rengések központja ugyan mintegy 180 kilométerre volt san josétól, a földmozgás következtében azonban a fővárosban egy ideig szünetelt az áramszolgáltatás, több helyen feltört a járda, betörték az épületek ablakai és a házak egy részének falai megrepedtek. a hatóságok szerint a károk nem jelentősek, halálos áldozatokról sem érkezett jelentés.

ausztrália-összezapás

sydney, 1983. április 3. /ap/ - tizenhat rendőrt kellett sebesülten kórházba szállítani szombat este az ausztráliai bathurstban egy motorkerékpár- verseny után. a sportrendezvény idején ugyanis a tömeg téglákkal és kövekkel, valamint lángoló fadarabokkal dobálta meg a rendőröket. a hatóságok szerint az összezapást előre megfontolt szándékkal robbantották ki a résztvevők, akik motorkerékpáros bandák tagjai közül kerültek ki. az összezapás, amelyben száz rendőr állt szemben mintegy 5000 emberrel, hét órán keresztül tartott, s végül hetven személyt vettek őrizetbe.

B

